

INSERTIUNI:
se plătesc cu prețuri foarte
reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa
redacției și acelea nu se în-
apoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

ABONAMENT:
Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

⌘ Apare în fiecare Joi. ⌘

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

De Anul-nou.

(!) Stăm lângă patul de moarte a unui moșneag și pe când cu un ochiu privim triști la svîrcolirile lui din urmă, celalalt ochiu lunecă vesel la leagănul micului băiețuș ce prin zimbetele sale dragi vrea să ne facă să uităm durerea pentru moartea sërmanului moșneag.

«Regele e mort! Trăiască regele!» era vechiul strigăt al aristocraților din Franța de odinioară și «anul e mort! Trăiască anul!» e acum strigătul nostru democratic...

Stăm pe pragul unui nou an. Cel dintâi an al veacului al 20-lea s'a confundat în marea vecinicie, lăsându-ne drept moștenire și mângăiere nădejdea în rodnicia urmașului seu plâpând... Suntem triști fiindcă știm ce-am pierdut în anul dispărut, fiindcă ni-e teamă că anul nou n'o să ne aducă împlinirea dorințelor și așteptărilor legate de sosirea lui.

O, și dorințele noastre sunt atât de modeste! Nu dorim, nu așteptăm decât ca munca ce-o vom desvolta sub durata lui, să ne aducă roade bune.

Am trecut prin vremuri grele. De câțiva ani încoace fiecare an ne-a înmulțit numărul decepțiilor noastre și fiecare an nou era salutat din partea noastră ca sfîrșitul suferințelor, ca începutul unei epoci noi, unei ere de consolidare, de muncă obștească, dar nici unul nu ne-a adus până acum mai aproape de limanul dorit, cel mult ne-a potențat dorul să ne vedem odată acolo.

Nici de noul an nu legăm nădejdi sangvinice. Optimismul în politică e o greșală. Nu așteptăm nici dela anul nou

să ne ducă la țintă, dorim însă ca sub egida lui toți Românii, din toate părțile, să facem un pas înainte spre consolidarea de lipsă la sanarea relelor ce ne bântue greu.

Trecem prin o crasă continuă. Nu numai în sinul corpului nostru politic, în sinul partidului național putem observa simptomele ei, dar le putem vedea în sinul societății românești de pretutindenea, în sinul păturilor poporului, în sinul claselor inteligente și în urmă, durere, și în sinul tinerimii dela școlile noastre superioare.

Criza politică a anilor din urmă nu s'a restrins numai la comitetul național, ci valorile ei au trecut peste țermurii între cari s'a născut și s'au revărsat departe, departe, peste românia întreagă... și valorile elementare au încetat deja de mult, dar urmele lor le mai simțim și astăzi.

Societatea românească de pretutindenea, din toate centrele românești, suferă încă greu sub povara noroiului ce-au lăsat după sine valorile liniștite... Ori în ce parte am privi, vom vedea numai o mișcare fragmentară, o mișcare în fruntea căreia stă când o parte, când cealaltă parte a societății românești.

Și tinerimea noastră dela universități: Budapesta, Cluj, Oradea-mare! Pretutindeni certuri, desbinări și, cum s'ar și putea altminteri? — stagnare. Până când mai anii trecuți tinerimea dela toate universitățile mergea mână în mână, astăzi nici chiar tinerimea dela aceeași universitate nu e în stare să se înțeleagă.

Nici nu e mirare, dacă între astfel de împrejurări vitreje, literatura noastră nu poate lua nici un avânt. Anul

dispărut n'a produs pe terenul ăsta, putem zice, absolut nimic de valoare. Ziaristica noastră a trebuit să-și continue vechia luptă pentru existență, puterile scriitorilor noștri au fost angajate în polemici, ear societățile noastre culturale și-au văzut de lucrul lor de șablon, ce nu cere activitate: sporirea fondurilor!

Multe am avea de dorit dela noul an, atât de multe, încât ni-e chiar și teamă să ne înșirăm toate dorințele... Ne mărginim să exprimăm una: Anul nou să ne vadă mai uniți, cu mai multă încredere și bunăvoință reciprocă, îndelniciciți cu toții la munca nobilă a luminării poporului.

Și cu acestea dorim și noi cetitorilor noștri din apropiere și depărtare:

An nou fericit!

Traiu în cinste!

Nu-i vorba, s'ar părea paradox, cu nepuință, dar e așa! Vom ajunge să trăim gratuit, în cinste. Toate cheltuielile noastre, mari sau mici, ni-se vor restitui după o vreme oare-care.

Cine n'o crede, facă încercarea și se va convinge. Singura condiție e, poate puțină vreme numai, să trăiască în Franța, în Paris.

Înainte de ce cumperi ceva în Paris, te informezi dacă furnisorul tău dă cupoane de rambursare. Dacă da, cumperi tot ce ai lipsă, plătești și furnisorul îți dă în schimb un coupon despre întreaga sumă plătită. Sunt cupoane de 50 bani, 1 fr., 2 fr., 10 fr., 50 fr. etc.

Când ai ajuns să ai cupoane în valoare de 100 franci, te duci în strada Taitbout, nr 62, unde în schimbul cupoanelor ți-se imanuiază o acție numerotată, sunând despre aceeași sumă. Tot la trei luni are loc o tragere și acțiunile, a căror numere au fost trase,

se răscumpără *al pari*, cu prețul nominal. Rambursarea, răscumpărarea asta e garantată în 75 de ani. În cas de nevoie capeți în strada amintită pe acțiunile tale — împrumuturi.

Banii ce-i cheltuim acum și cari deocamdată sunt perduți, se vor reîntoarce dară cu vremea în buzunarele noastre sau ale copiilor noștri.

Lucrul e foarte firesc! Nici o escamatorie, nici umbră de șarlatanie!

Combinăția aceasta de rambursare se bazează pe principiul capitalisării, în înțelesul căruia ori-ce sumă depusă spre fructificare, cu interesele intereselor, crește cu vremea la o sumă mare. Spre pildă: 5 fr. pe lângă 5% în 75 de ani cresc la suma de 204 franci 80 bani.

Furnisorii, cari aderează la acest principiu de rambursare, în schimbul circulației mai mari a mărfurilor lor, dau 5% din sumele ce intră pentru mărfuri vândute. Capitalisarea sumelor astfel câștigate ajunge pe deplin spre răscumpărarea acțiunilor prin tragere.

În Paris până acum mai bine de 3000 de comercianți s'au declarat pentru acest nou principiu și dau deja cupoane de rambursare.

Societatea „Société Générale de Capitalisation et de Remboursement“, căreia i-se cuvine meritul acelei inovații mari, e compusă din comercianți, industriași și economiști, cari astfel au voit să dea naștere unei societăți de asigurare în contra cheltuielilor. Ei o să avem să mulțămim că nu peste mult vom putea trăi — gratuit. S.

Alegerea din Ighiu.

Acest cerc electoral situat în comitatul Albei inferioare, care numai arondat nu se poate numi, deoarece se extinde pe o linie în lungime de 80 chilometri și anume dela Coslar, lângă Murăș, până la Roșia de munte, are 760 alegători, dintră cari 525 Români și 235 Unguri, Jidani și alte neamuri, cari toți locuiesc în 34 comune, aparținătoare preturelor Ighiu, Roșia de munte și o comună de a Vințului de jos.

La croirea acestui cerc electoral abună samă au avut în vedere detentorii puterii statului amestecarea elementului român din

FOIȘOARA

Crăciunul în Vifleem.

Sărbătoarea cea mai mare la Vifleem este Crăciunul, sărbătoarea nașterii Domnului; îndată-ce se apropie timpul acestei sărbători, pornesc din Ierusalim o mulțime de pelerini creștini la peștera, unde s'a născut Mântuitorul nostru.

În ajunul Crăciunului după a. la 2 ore sosește patriarhul latin din Ierusalim călare cu numeroasa sa suită în Vifleem; în fruntea procesiunii merge un preot călare, ducând crucea patriarhală, după el urmează patriarhul însuși, de regulă pe un cal alb arab, înconjurat de canonicii sei, o mulțime de arabi purtând cele mai pitorești vestimente și de o escortă militară. La priveliștea aceasta neobicinuită fără voe îți aduci aminte de timpul cruceatei. Patriarhul sosind înaintea bisericii Sf. Marii, se dă jos de pe cal și în fruntea întregii preoșii ce-l așteaptă, intră în biserică Sf. Catinine, în care miliția turcească formează spalier (șir).

Biserica Sf. Marii este clădită tocmai pe peștera unde s'a născut Mântuitorul; la început nu-ți vine a crede că întri în o biserică, cu atât este mai impunătoare impresiunea după-ce, trecând tinda bisericii, ajungi în porticul cel adevărat.

Catedrala este împărțită prin 4 șiruri de stlpi corintici în 5 sinuri (nae) de biserică; o mulțime de peșteri naturale și suterane se află sub această catedrală; într'alte capela nașterii lui Ius cu păreții ei de marmoră și un număr mare de candelă, care cu toate acestea împrăstie numai o lumină palidă. Ca centru al sanctuarului este la tot casul caverna cu padimentul de marmoră, în care este așezată o cruce mare de argint cu inscripția: «Hic de virgine Maria Iesus Christus natus est». (Aici s'a născut Ius Christos din fecioara Maria).

Din această capelă scoborînd vre-o câteva trepte în jos, intrăm într'o peșteră, în care se află o esle de marmoră; aici se zice că este locul unde a stat eslea în care s'a pus Ius după nașterea sa. Lângă această esle, un altar pe care se ved chipurile celor 3 crai dela răsărit, arată locul unde au stat aceștia când au venit de s'au închinat lui Christos.

După terminarea rugăciunii pontificale de seara (vecernie) se face apoi în ziua de Crăciun o mare procesiune la toate locurile sfinte; această sărbătoare de noapte se începe la 9 și jum. ore și durează aproape 5 ore.

Sub întreg decursul acestei festivități trupele turcești formează spalier începând dela poarta mănăstirii până la intrarea în capela nașterii. În fruntea procesiunii pășește garda patriarhului din Ierusalim îmbrăcată în roșu și aur și tot la 2 pași lovind cu bastoanele lor lespezile de marmoră pe care calcă; după aceea urmează corul de copii purtând lumini aprinse, călugării și în fine priorul franciscan, care ține un fel de leagăn în brațele lui.

Din viață.

Unei prietene.

Cortina a căzut. Aplauzele nu vor să mai înceteze. Autorul de trei ori e chemat înaintea rampei și aplauzele încă tot mai urmează.

Și sunt chemați înaintea rampei eroul și eroina piesei. Prin câte au trebuit să treacă sërmanii până au putut fi unul al altuia!

Au trebuit să lupte cu voința părinților, cu influința rudeniilor, dar în urmă totuși a învins amorul lor statornic.

Nici un ochiu n'a rămas uscat. Mai ales în loja doamnei Stelianu batistele erau în vibrare neconținută...

— Nu-ți poți închipui, cât de adânc m'a mișcat scena din urmă! — îi observă între două lacrimi viitorului ei ginere, care ziua aceea logodise fata mai mare.. —

Nici nu-mi pot închipui cum pot finii părinți atât de egoiști să se opună, de dragul unor interese materiale, fericirii copiilor lor...

Și viitorul ginere zimbește. Ei, și de ce să nu zimbească? Mai ales când ochiul său lunecă asupra miresei ce într'un colț al logiei vrea să-și ascundă mișcarea...

Și de altminteri avea de ce să fie mișcată. În aceeași zi rēpusesse judeului de tablă, om vėdud de 50 ani, „da“, adecă mamă sa rēpusesse în numele ei...

— Sërmana e atât de mișcată, așa e emoționat-o onoarea de care ai învrednicit-o cerėndu-i mână, încat nu-i în stare să-ți rēspunecă în persoană! — îi rēspunecă doamna Stelian când eși din odaia de alături, unde lăsasē o inimă sdrobotită, o copilă tinercă, plāngėnd pe ruinele visurilor ei spulberate...

munții apuseni cu pușinii Maghiari din Oieșdia, Ighiu, Bărbantși și Cricău. apoi îndepărtarea alegătorilor români dela locul alegerii. Tot atâtea machinațiuni făcute de noi fără de noi și în detrimentul nostru, sub egida bolnăvicioasă a pasivității.

Abzicând fostul deputat Dr. Werner în urma recursului, pe motiv că nu a fost alegător, alegerea a fost defiptă pe 4 Ianuarie a. c. st. n.

Încă înainte de alegere cu săptămâni s'au înfătoșat în șase rinduri grupe de alegători din acel cerc la Dr. Aurel Muntean, cu rugarea de a primi candidatura, cu atâtea mai virtos, că ei nu sunt aplicați a alege pe acel Werner, care în rënduri a ridicat vorba contra românilor în dieta țării și mai cu seamă, pentru că au fost îndrumați la Dr. Muntean din partea unui inteligent din Alba-Iulia.

Constatăm așa dară, că candidatul nu a umblat după mandat, fără a cedat numai insistinței alegătorilor, repeșite.

În urmă s'a văzut nevoit a-și desfășura programa, care numai națională a fost, în diferite centre de alegători.

Expunerile aieva ducătoare la scop i-au câștigat aderenți și la cei mai aprigi propagatori ai pasivității, în urma cărora și celea mai îndepărtate comune încă erau reprezentate la actul de alegere.

Cu o zi înainte de alegere se svonise vestea, că Dr. Muntean ar fi abzis dela candidatura. Alegătorii, în preplisitatea lor, l'au chemat la telefon, cerând deslușiri și solicitându-l a nu face aceasta sub nici o împrejurare, ceea-ce s'a și desmințit, timbrându-se de-o apucătură intenționată. Însesii foile un-gurești răspundeau felurite versiuni, că pasiviștii înșiși îl vor trânti și după ele autorisată din Sibiu lansează o corespondență cu pseudonimul »Dela munte«, prin care apelează la conclusele pasivității și cere sus și tare susținerea vederilor partidului național.

Pe lângă toată tovrășia guvernamentalilor cu a autorisaților cari și de astă-dată lucrară mână în mână, era o plăcere a vedea pe cei 140 alegători veniți din Munții-Apuseni cu trenul până la Șard, unde descăleacă nici unul nu a voit a se toloși de pușinele trăsuri, fără sub conducerea preoților, învățătorilor și altor inteligenți și sub două flamure albe cu inscripția »Trăească Dr. Aurel Muntean« o luară pe jos, patru cu patru, cântând marșul lui »Muntean«, anume improvisat de vrednicul preot Ioan Moldovan din Petránjeni. O privește mai înălțătoare în timpurile de față abea s'a mai văzut.

Traversând alegătorii comuna Șard, țerani și țerance erupeau în »trăească Dr. Muntean«, ear' proprietarii de ungar din această comună erau surprinși de acest convoi și preziceau: »vége nekünk« (e gata cu noi).

La acest convoiu s'au alăturat alegătorii din Șard, Chișfalău (Micești) și Bărbantși și cu toții împreună au intrat în mod faptic triumfal în comuna Ighiu, unde se ținuse alegerea.

Nu peste mult sosește și candidatul Dr. A Muntean, la vederea căruia alegătorii erump în nesfârșite urări de bun sosit și descăleacă în casa țeranului Arion Popa, unde erau adunați alegătorii noștri.

Văzute aceste manifestări, puternicii administrației se luară de gând și cu organele lor începură o goană ne mai pomenită după alegători în toate părțile prin comună și comunele învecinate. Telefonară în ruptul capului după alegătorii din Zlatna, provocându-i să vie, că este mare primejdia. De unde și plecară droaia de funcționari cu trenul separat. Terorismul era la culme și cum nu când pe lângă 35 gendarmi concentrați, era de față comitele-suprem Zeyk D., vicecomitele Szász (ales numai în zilele trecute cu voturile Românilor) trei prim-prerori și tot atâtea pretori, protomedicul comitatului, primarul Albei-Iulia, căpitanul (Roșca) notarul public tot de-acolo, apoi trei directori de bancă din Aiud și Alba-Iulia, comisarii de finanțe din Aiud și Alba-Iulia, câți deregători domnești, cu o vorbă toți, câți au oare-care ingerință asupra alegătorilor, apoi ceata notarilor.

Toți aceștia lucrau pe toate căile nepermise și cu forța prindeau pe bieții alegători și-i înfundau în o curte aflătoare lângă localul de alegere, unde erau tractați cu beuturi și mâncări. Nu trece o jumătate oră și cei întrați erau beți ca tunu și de spate li împingeau la urnă.

Aceasta s'a urmat până la 1 oară după amiază, când era rindul comunelor neînfricate, adică a alegătorilor lui Dr. Muntean. Acum venind alegătorii aceștia, vicecomitele, primpretorii, pretorii, directori de bancă, notari, comisarii de finanțe și *trei deputați dietali*: Br. Feilitz Arthur, Török Bertalan și Kubinyi se postară în curtea și antișambra localității de alegere și acolo își urmară sub acoperământul gendarmeriei modul de terorizări, corumperi și amenințări. Observând preotul Ioan Moldovan din Petránjeni întâmplările aceste, a intrat și el, în curte și în localitatea de alegere, denunțând comisiei electorale cele văzute. Urmarea a fost că deputatul Br. Feilitz a pus întrebarea: „mit akar ez az okáh popa?” și trei gendarmi săriră asupra lui cu baioneta țintită în piept și l-a dat afară din curtea de alegere. Aceasta împrejurare asemenea s'a adus la cunoștința comisiei electorale. Toate aceste fără nici un efect. Pe când sosi rindul la bravii și neinduplecării alegători din Abrudsat, era o formală stare de asediu și nu mult lipsea de a se începe o încăierare, a căreia sfârșit ar fi fost foarte trist, pentru-că pe lângă toți cei 35 gendarmi, nu s'ar fi putut și eventualele urmări și vătări de sânge. Poporul înversunat era aproape să-și iese din fire și numai calmității inteligenții are a se mulțumi evitarea eventualelor întâmplări triste.

Era jumătate la patru oare și animositățile creștea mereu, încât intrând în noaptea, cine ar fi putut garanta siguranța personală, atunci candidatul nostru, neavând dorința de-a expune poporul și inteligența la

cine știe ce întâmplări, singur a aflat cu cale a se prezenta în fața comisiei petrecut fiind de ovațiuni nesfârșite de-a lungul stradei — și a se retrage dela candidatura. Prezentarea lui acolo a surprins pe mulți din puternicii zilei și ei singuri li făceau ovații, cunosându-se păcătoși.

Așa s'a pus capăt acestei alegeri fără seamăn în analele țării, plane acum, când premierul Széll s'a lădat cu alegeri curate și cu o lege frumoasă, dar' numai pe hârtie.

Bieții Buciumani, Sohodoleni și alții, cari nu ajunseseră la urnă, precum și cei mulți, cari nu au voit să voteze când le-a venit rindul și cari toți erau pe partea lui Dr. Muntean, erau măchniți până în suflet, că nu s'au putut manifesta după a lor dorință, făcând cale de 60—80 Ch. metri înzadar.

La momentul retragerii Dr. Werner avea 320 voturi și li secară toate puterile, ear' Dr. Muntean primise 165 voturi și avea încă 180 alegători.

Așa credem că este locul potrivit a face un Bilanș, din punctul nostru de vedere, asupra acestei alegeri atât de înversunată.

„Tribuna“ și acum mai îmbeată lumea cu aserțiuni, că inteligența s'a ținut departe dela alegere. Un neadevăr sfruntat. Iacă starea faptică, D-lor pasiviști sau „pașaliști“ cum i-a numit un Buciuman cinstit.

Dintre inteligența au votat cu Werner: Iuliu Montani, protopop gr. cat. în Zlagna, Teodor Bărsan, preot în Cricău, Vasile Murgău, învățător în Tibru, Nicolau Todorescu, preot în Feneș și Ioan Tenasă, învățător în Bărbantși. Pe toți aceștia i-a petrecut urgia tuturor alegătorilor și erau persiflați în mod urf. Cu de acestea nu veți putea duce în deplinire până-i hăul cauza națională. Pe lângă cei cinci inteligenți români activi amintiți mai sus, au mai votat pentru candidatul guvernamental: notarii, primarii și cărciumarii români, precum și unii rătăciți, conduși și seduși în parte chiar și de pasiviști, în număr de 100, cari adauși la cele 220 voturi un-gurești-jidovești, a format celea 320 voturi ale lui Werner.

O rolă cu două fețe a jucat la acest act vestitul și bine-cunoscutul învățător unit-neunit, de stat și comunal, Prodan, acum în Alba-Iulia, care se gira la puternicii zilei de mare corespondent al „Tribunei“, în urma căreia recomandare a și beut în șir cu alegătorii lui Werner în curtea, unde erau puși sub lăcat.

Cu mult mai inteligenți și oameni de caracter sunt acei preoți și învățători, cari în butul tuturor efortărilor ale »Tribunei«, guvernamentalilor și a presiunii la fața locului, au votat cu candidatul național, Dr. A. Muntean, și aceștia sunt următorii:

Ioachim Totoian, preot, Chișfalău; Iosif Gomboș preot, Abrudsat (nepot de sânge alui Iancu), *ambii bărbați de încredere la actul electoral*, Teodor Pap, preot, Bucerdea-Vinoasă; George Muncus, preot, Cricău, Ciriac Raț, preot, Partenie Popa, învățător, Oieșdea, Emanuel Beșa, preot, Mihail Moldovan, osp. Zlatna; Ludovic Zsurca, preot,

Trimpoiele; Amos Popescu, preot, Valea-Dosului; Ioan Moldovan, preot, Teodor Duș, preot și Nicolae Cristea, preot, Petránjeni; Stefan Nicola, preot, Galaț; Iosif Magda, preot, Victor Voda, inv. Feneș; Mihail Nicola, preot, Presaca; Aurel Popa, inv., Șard; Petru Vârvara, inv., Poiana; George Anca Popa, preot, Solomon Coroi, inv., Nicolae Oniciu, preot, Abrudsat și George Totoian, inv., Chișfalău. Apoi inteligența din Bucium, Musca, Sohodol, Cărpeneș și alții, cari nu au ajuns la votisare, unde rămân?

Au rămas în faptă pasiviști atari preoți și învățători, cari nu sunt în curent cu atacerile lor și au temere de organele statului sau așteaptă câte un os de ros dela puternicii zilei. Vor fi pușini și zic repetind *că tare pușini*, cari mai aderează la nefasta ținută politică de pasivitate, cu cari ați înglodat carul până în osii.

Ne-am reîntors dela această alegere cu convingerea, că alegătorii români din ce în ce sunt mai aplicați a pași pe terenul activității, aflând inteligența și popor deopotrivă, că numai luptând își poate crea o stare mai vrednică pentru sine și urmașii sei. Luptă de Sisip nu mai este nime aplicat a purta, mai cu seamă acum când ținuta pasivității este atât de bine venită compatrioților maghiari. Cari chiar ei o întrebuițează de armă contra noastră.

Avem la răvaș și unele date positive, cum au purces doi pasiviști și încă marcanți, față de alegerea din Ighiu. Cu specialiști vom ieși la iveală dacă se va cere, sau vom afla de lipsă, respective va cere interesele reprezentate de noi.

Fie de-ajuns, că urmările desastrului le purtăm, simțim, și suferim zilnic și neîntrerupt, pe care numai oamenii noștri scurt văzători le-au cauzat și toată responsabilitatea ear' ei se o poarte, de care însă abea se vor putea scuza și achita.

A mai susținea și azi o politică atât de păgubitoare, nu însămnă alta, decât a conlucra la ruina totală a poporului din care viitorimea cu greu o va putea scoate și multă trudă și osteneală îi va costa pe urmașii noștri, ca să restabilească o stare corespunzătoare unui popor atât de numeric, la care neîntrerupt facem provocare.

La o parte cu sistemul vechiu și utopic, bătrâni, bărbați și tineri!!! și inaugurați laolaltă o politică sănătoasă, din care se urmeze adevărata fericire a poporului, care cu toții o dorim. Așa se fie!

Rip.

Funcție și meșteșug.

Bine-a știut ce zice cel-ce-a zis dintăiu vorba: »Vai de om când îl prinde sărăcia în haine nemțești«. Țeranul nu poate să piară de foame, decât numai dacă-l pedepsește Dumnezeu cu neputință. Ori când și ori unde își găsește el de muncă, fie numai pentru biata bucățică de pâne cât li trebuie pe zi. Nu poate pieri nici cel-ce-a învățat un meșteșug, că dacă n'are de lucru aici, găsește dincolo, într'alt sat; și dacă nu-i plouă, li picură măcar, și-și duce zilele cum dă vremea și norocul.

Dar orașanul cel în haine nemțești, care și-a pus toată nădejdea numai în slove și în ceea-ce-i dă statul? El, ca țiganul din poveste, își ține pânea în traista altuia și nu mănă, bietul, când vrea el, ci când vrea celalalt cu traista. De muncit cu brațele n'a învățat să muncească; de alergat după ban muncit întru sudoarea feții nu știe, căci s'a învățat să aibă de-agata dela stat, și afară de slove și de laba-găștii pe hârtie nu pricepe nimic în lume: nici cum să samănă porumbul; nici cum să plivește grăul, nici cum să seceră, nici cum să taie lemnele, nici cum să ridică o bărnă, nici nu știe cum să mulge o vacă, nu știe să-și facă nici mămligă. Toate le-a avut de-a gata pe bani, cum se găsește în oraș. Iar când vine o zi să fie dat afară din slujbă, și-e mai mare mila de el: moare pe drumuri și nu știe cum să se ajute, par'că e om fără de mâni și fără de picioare. Nu pricepe nimic și a căzut între oameni par'că dintr'altă lume.

A fost totdeauna și este și acum obiceiul, că băieții de împărat învață câte un meșteșug oare-care. Li pun părinții lor, împăra-

Ea 18 primăveri, el 50 de toamne!
— Nu te înțeleg, copilă! — li zisesă mamă-sa uimită că tată-sa nu primește cu brațele deschise »partea bună« ce li-se imbia. — Ce vrei? Ce aștepti? Odată te cere un om așezat, cu stare bună și tu-l refuzi?! Inchipuie-ți ce fericită vei fi! Vei avea casa ta, vei trăi în liniștea dela țară, căci de dragul tău își va cere pensionarea... Iarna veți veni la oraș...

— N'a-n lipsă de avere, nu-mi trebuie casă, nu vreau să mă mărit...

— Nu vrei să te măriți! Dar' nu vezi că ești piedecă în calea surorilor tale? Uși că mai ai două surori, cari nu se pot mărita până nu te măriți tu?...

— Dacă e să mă mărit, vreau să mă mărit după bărbatul de care îmi place, pe care îl iubesc! O, mamă dragă...

— Da, poate după sărăntocul acela de Călin? Dar' ce are el? Nimic! Ce-i el? Nimic! Va trebui să mai aștepti încă ani lungi până va ajunge în stare să te poată lua...

— Voi avea însă un bărbat, care mă iubeste și pe care îl iubesc. Un bărbat, care...

— Poate nici nu te va lua. Și de ce să dai din mână ceva sigur de dragul unor

nădejdi nesigure? Tu încă vezi, — vocea doamnei Stelian începu a tremura — cu câte necazuri și neajunsuri avem să luptăm. Dacă te vei mărita tu după el, vei fericii și surorile tale, cari mai ușor își vor găsi bărbați, dacă vor vedea că intră în o familie între membrii căreia se numără și un jude de tablă...

Olivia își ascunse fața în mâni. Lacrămile li curgeau printre degete.

— Bine, dar' cum se jor credința unui bărbat pe care nu-l iubesc, cum se-i mințesc iubire, când iubesc pe altul?

— Il vei uita, precum te va uita și el... Și apoi și eu sunt bătrână... Am muncit atâtea, am suferit atâtea, încât mi-e dor și mie de odihnă. Și tu nu vrei să-mi aduc nici această jertfă. Ași voi să-mi petrec zilele pușine ce mi-au mai rămas, fără griji, și tu îmi faci încă și mai multe. Olivio, gândeste-te, câtă dragoste și-am purtat, câtă dragoste îți poartă surorile...

— Du-te și răspunde-i că mă învoiesc să-i fiu soție! — și aruncându-se într'un scaun începu a plânge cu hohot.

Cortina a căzut. Aplauzele nu vor să mai înceteze. Autorul de trei ori e chemat

înaintea rampei și aplauzele încă tot mai urmează.

Nici un ochiu n'a rămas uscat. Mai ales în loja doamnei Stelian batistele erau în vibrare necontenită...

— Nu-ți poți închipui, cât de adânc m'a mișcat scena din urmă! li observă între două lacrimi viitorului ei ginere, care ziua aceea li logodise fata mai re. ma — Nici nu-mi pot închipui cum pot fi unii părinți atât de egoști să se opună, de dragul unor interese materiale, fericirii copiilor lor...

Sirius.

H A Z

Un copil întreabă pe tatăl său:

— De ce tremură lumina stelilor?

— Prostule! Pentru-că e vânt!

*

— Bună întrebare.

»Tată, îmi dai voe să te întreb ceva?»

— Întreabă.

»Spune-mi dară, unde stau vânturile când nu bat?...

ții, să învețe fie tâmplăria, fie ferăria, fie ori ce-o fi până și împletitul de rogojini. Ce nevoie ar avea adecă un împărat care stăpânește țări și neamuri să-și bată capul să învețe meșteșuguri de acestea care sunt pentru oameni săraci? Iacă, sunt întâmplări pe oameni, și au nevoie. Au fost împărați care și-au pierdut împărăția și averile și au ajuns pe drumuri, înstrăinați, și-au trebuit să-și ție zilele cu munca brațelor. Și ce bine le-a prins celor-ce-au știut de-acasă câte ceva. Dar e și altceva, pentru ce învață ei meșteșuguri: ca să știe prețuri munca și banul. Ei băceți crescuiți în belsug mare, n'ar ști câtă sudoare varsă muncitorul pentru gologanul ce-l dă bir, dacă n'ar fi puși să muncească, și ei, ca să vadă cum trăesc oamenii din muncă.

Împăratul Wilhelm, moșul împăratului de astăzi al Germaniei, a fost pus de tatăl-său să învețe tâmplăria. Și de multe ori îi zicea: »Vezi copile, cât trebuie să muncească un om, ca să câștige pâinea de toate zilele! Să știi și tu cum se câștigă banul, ca să nu ceri muncitorului bir cât nu poate da, căci noi cei bogăți nu știm că sunt și săraci pe lume«. Am cetit, dar nu știu de este adevărat, că însuși iubitul nostru Rege Carol ar fi învățat în tinerețe să culeagă litere, meșteșugul tipăriturilor de cărți.

Anglia s'a ridicat la atâta putere, că stăpânește mările pământului, numai prin neșugul cel mare și prin industria ei. Acum i-se ridică alături Germania, tot prin industrie. Aceste două țări sunt puternice pentru că sunt bogate, și sunt bogate pentru-că s'au apucat de cu bună vreme de meșteșuguri și de carte.

Plugarul rămâne, fără îndoială, tot »talpa țării«. Iar noi Românii suntem într'adevăr un neam de plugari, și-avem puțină fire de negustori. Dar pentru aceea tot trebuie să ne punem cu tot dinadinsul pe carte, căci astăzi fără de carte nu ești om întreg. Și nu e nici o nevoie, că, dacă băceții plugarilor nostri învață carte, să nezuiască tot sus-sus, spre slujbele statului; precum iarăși nu e lucru cuminte să te ferești de carte numai pe cuvântul că n'o să-ți faci băceții popi și că vrei să-ți rămâie plugari. Nul Cum să strice unui om învățătura cărții? Să învățăm carte, Românilor, și cine vrea, rămâie și mai departe tot plugar, și cu atât mai bine cu cât va fi plugar luminat și cu capul deschis. Iar dacă acelora dintre fii de plugari, cari au învățat puțină carte, nu le mai place plugăria și-ar vrea să ajungă altceva: să nu alerge după slujbe, să nu umble de colo până colo ca slugile ce schimbă stăpânul, ci să ia pe calea cea largă și frumoașă a meșteșugului. Căci meșteșugarii au bogăția, au puterea, ei au libertatea și tihna, tot lucruri pe care slujbașii nu le au.

Un rău mare, care ne roade pe noi de mult, e tocmai lucru că ori nu învățăm carte, ori dacă o învățăm avem o singură țintă: să ajungem oameni cu leafă. Negustori nu ne facem, că nu ne lasă firea și, vorbind drept, nici n'avem multe cu ce să negustorim. Învățăm și noi un negoț tot numai cu lucruri ce le dă Dumnezeu de-a gata: cu porumb, cu grâu, cu lemne, cu păcură, cu pește, cu sare și cu altele de acestea. Dar nu negustorim cu lucruri industriale, cu lucruri de fabrică, pentru-că nu le avem și nici nu vrem să ne apucăm de meșteșuguri ca să le avem. Dar de trebuit ne trebuie, și le cumpărăm dela străini cu bani scumpi. E adevărat, că n'am putea produce multe lucruri de cari ar avea străinii nevoie și pe care ar trebui să le cumpere dela noi, dar le-am avea pentru noi, mai eștine și mai bune, și ne-ar rămânea banii în țeară, ca să ne îmbogățim noi pe noi, nu pe străini.

După-ce ne-am deprinde cu meșteșugurile, ar veni de sineși negustoria, căci marfa trebuie desfăcută, și industria este mama comerțului.

Iar căile spre industrie ne sunt deschise larg, numai s'avem dragoste de-a merge pe ele. Ministrul de azi al școalelor, dl Haret, s'a străduit mereu, de când are puțină să îndrumeze fie în dreapta, fie în stânga, mersul învățământului nostru, să abată pe fiii de țărani dela slujbe spre meșteșuguri. A deschis în toată țeara școli anume pentru învățarea meșteșugurilor și a făcut toate înlesnirile pentru cei-ce vor să le învețe. Numai de-ar da Dumnezeu să vadă și Românii ce bine este în meșteșug!

Programul de lucru

al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ pe anul 1902, stabilit în ședința comitetului central ținută la 25 Decembrie n. 1901.

In scopul cunoașterii reținerilor economice din comune se vor ținea întruniri agricole, în comuna Bradu, Dobârca, Magu, Nucet, Rêhâu, Rusciori, Săsăuși, Șugag, Turnișor și Vale.

In scopul promovării culturii vitelor se va aranja o expoziție de vite de prăsilă împreună cu distribuire de premii în bani în comuna Racovița.

Se va procura pe speșele Reuniunii o vițea de rassa »Pinzgau« curată și eventual și alte animale de prăsilă, ce se vor da școalei practice-economice, ce se va înființa în comuna Seliște.

Cu privire la cultura poamelor: se va aranja un curs de altoit pomi în comuna Pianul-de-jos.

Se vor procura în număr recerut altoi, meri pătuli, ce să dăruesc membrilor Reuniunii cu locuința în Mohu. Plantarea se face prin emiși ai Reuniunii în grădina fiecăruia.

Pentru sus amintita școală practică din Seliște se cer dela înaltul minister mai multe mii pădureți (meri, peri, pruni, cireși, gutui, vișini etc.) cum și semințe de viță americană, sade de viță de vie, cum și altoi diteriți.

Se procură câteva sute altoi meri, peri, pruni, ce să vînd între membrii cu preț redus.

In toamnă se pune în lucrare cuptorul de uscat poame sistem »Casienille«, ce este zidit în comuna Seliște.

Se vor procura fel de fel de semințe de nutrețuri măiestrite și de alte plante folositoare, ce se vor împărți în mod gratuit între membri. In același timp comitetul mijlocește pentru ori cine procurarea de semințe bune și mai ieftine.

In scopul îmbunătățirii prăsilii galitelor membri vor fi dăruți cu găini, ouă etc. de soiul ales.

Cultivătorilor de albine, membri ai Reuniunii, li-se dăruiesc coșnițe și alte unelte de lipsă la stupărit.

Mașina de sămănat, grapa de tēnațe și alte unelte economice se dau membrilor spre folosire în mod gratuit.

Pentru augumentarea colecțiunii de modele din industria de casă se va resuscita apelul dat in această cauză, ear' cu scop de a da nou avēnt acestei întreprinderi folositoare, după puțință se va aranja în Sibiu o expoziție a industrie de casă, din care prilejii eventual se va pune în practică un rēșboiu mai perfecționat. Expoziția industriei de casă se va ținea eventual deodată cu expoziția industriei profesionale, ce »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« după puțință va aranja.

Direcțiunile tovrășilor agricole vor fi recercate a face comitetului raport amēnunțit despre lucrările săvērșite în 1901.

Asemenea rapoarte se cer și dela direcțiunile înșoșirilor de credit sistem Raiffeisen și în același timp comitetul va insista pentru înființarea atât de tovrășii, cât și de înșoșiri de credit și în alte comune.

Se vor abona, respective se vor cere a se da gratuit ziarele avute.

Unele din cărțile editate de Reuniune se vor scoate în nouă ediție și se va continua cu tipărirea de nouă cărți.

Comitetul va lucra cu insistență pentru înființarea unei economii de instrucțiune în Seliște, care să țină locul desființatei școli economice din Reșinari.

Adunarea generală a Reuniunii se va ținea în comuna Bungard.

Comitetul va înainta onorabilei direcțiuni a institutului de credit și economii »Albina« cerere pentru ajutoare bănești.

Pentru Casa Națională.

In scopul răscumpărării felicitărilor de Anul-nou pentru Casa Națională, au binevoit a contribui următorii domni și d-ne:

Dr. N. Vecerde, adv., secret. institutului »Albina«, Dr. Liviu Leményi, adv., Dr. Octavian Russu, adv., Iosif Sterca Șuluțiu, consil. de trib. în p., câte 10 cor.; Dr. Ilie Beu, medic 5 cor., Constantin Stezar, căpi-

tan în p. și Pantaleon Lucaș, căpitan în p. câte 2 cor.; Nicolau Penciu, jude reg. în p. 5 cor., George Decian, exec. reg. 2 cor., Ilie Moga, diacon și inv. 2 cor., Dr. Eusebie R. Roșca, dir. semin. 3 cor., Nicolau Vătășan, prof. semin. 2 cor., dșoara Eiena Petrașcu, dir. intern. Asoc. 5 cor., T. V. Păcățian, redactor 2 cor., Dr. Cornel Diaconovich, prim secret. Asoc. 5 cor., Iuliu Popescu, cassarul instit. »Albina«, toți din Sibiu, 3 cor.; Dr. Andreiu Pop, adv., B.-Huedin 6 cor.; Ioachim Muntean, preot, Gurariului 2 cor.; Elia Pop, inv. în p., Șomcuta-mare 2 cor., Dr. George Popescu și soția n. Cornelia G. Zigre, Lipova 10 cor.; Iosif Popescu, cassar de bancă, Reghin, 5 cor.; Rubin Pațita, adv., A.-Iulia 5 cor.; Dr. Georgiu Ilea, adv., Cluj 5 cor.; Ioan V. Russu, canonic, Blaj 5 cor.; George Anca, cand. de adv., Oravița 2 cor.; Paul Oltean și Ioan Muntean, contabil, ambii din Hațeg câte 2 cor.; Dumitru Banciu, farmacist, Seliște 5 cor.; Dr. Petru Pența, adv., Panciova 5 cor.; Eugenia Paraschiv (In memoria scumpilor sei »reșoși») Sebeșul-săsesc 10 cor.; Georgiu Vlăsa, preot, Eger 4 cor.; Teodor Dumbrava, Budatelec 3 cor.; Grigoriu Tamás de Kosály, Murș-Ūioara 2 cor.; Eliseu I. Dan, preot, Borgo-Suseni 2 cor.; George Neagovici Neogescu, preot, Intorsura-Buzău 2 cor.; T. Rotariu, torestier și soția Sofia, Ohaba-sērbească 2 cor.; Gavril Ciobotariu, paroch, Gymesbük 2 cor.; Ioan Popovici, paroch, Gelmar 2 cor.; Simeon Jivoinoviciu, contabil, Bocșa-montană 2 cor.; L. Ciuciu, farmacist, Lupeni 5 cor.; Dr. Zosim Chirtop, adv., Cămpeni 10 cor.; Galacteon Șagău, protopresb., Idicel 5 cor.; Dr. Ioan Popescu, adv., Reghin 5 cor.; Liviu Friedmann, notar, Jibot 5 cor.; Nic. Droc Barcian, dir. liceal, Giurgiu (România) 11 cor.; Virgil Șotropa, prof., Năsăud 2 cor.; Locot. Stupariu, Otoșac (Croatia) 2 cor.; Dr. Enea Draia, adv. și soția născ. Hortensia Mihaiu, Murș-Ūsorheiu 10 cor. Total 220 cor. Sibiu, 5 Ian. n. 1902.

Dr. C. Diaconovich.

NOUȚĂȚI

Tuturor colaboratorilor, abonenților și cetitorilor nostri (și celor ne ascunse) le dormim an nou fericiți!

Avis! Prin aceasta vestim, ca se știe, că dela 1 Ianuarie 1902 st. v. reducem (scădem) prețul de abonament pe un an la 6 coroane.

Ear pentru plugari-țărani pe an la 4 cor. și pe jumătate an la 2 cor.

Organizarea orașului Orăștie.

Azi 11 Ianuarie n. s'au ales 14 membrii în reprezentanța orașenească. Și cum? Așa, că din 135 alegători Români au luat parte la urnă și au votat 6, zil șase alegători și anume: Apotecariu Nicolae Vlad, senatorul Daniil David, Irimie Băca, kis birău, Nicolae Trif, provisor, Aurel Murășan, protonotar, și Costantin Baicu, învățător. Și pentru ce nu mai atâța? Pentru-că candidarea membrilor de ales s'a făcut în mod ascuns, nefiind învitat clubul la ședință în regulă, ceea-ce intenționat s'a făcut așa.

Intrigile țesute de senatorul David a la Șebeș, se vor sparge în curind chiar în capul lui.

Obrăznicia acestui om care nu cunoaște margini în ale întortocherilor și a reducerilor este mare și sosit este timpul a-l face să simtă odată pentru totdeauna, că și-a ajuns culmea cea mai înaltă a intrigelor pe toate terețele vieții publice din acest oraș.

Avem nădejde neclintită, că alegătorii români din acest oraș, după atâtea suferințe, se vor trezi și se vor ști manifesta față de astfel de oameni, cari numai după interese proprii știu vena ear binele de obște al poporului român îl nesocotesc.

Un popor de peste 3000 suflete române altcum trebuie condus, *cinstea club românesc!*

In numărul viitor vom reveni asupra treburilor românești din acest oraș și nu va avea nime a lua în nimic de rău, dacă expunerile noastre vor fi ofensătoare, însă adevărate.

— Foia oficioasă publică promoțiunea graduală a canonicilor din capitlul lugosaan, numind pe Il. Sa Petru Pop, de preposit, pe Rsmul Benjamin Densușian, de canonic lector, pe Rsmul Ioan Boros, de canonic custode, pe Rsmul Mihaiu Gianu, de canonic cancelar. In același timp de canonic prebendat a fost numit Rsmul Nicolau Nestor, vicariul Hațegului.

— **Logodnă.** Miți Baci și Ilariu G. Buzdugan, comptabil la »Dacia« fidanțați — în Orăștie. Sincerele noastre felicitări!

— **Moșia baronului Szentkereszty,** odinioară a lui Grof Kornis, ajunsă în mâinile fostului director de bancă Dr. Ioan Mihai ne-a cauzat și nouă celor dela »Activitate« o bucurie, pelângă toate lamentările și văierările lui »B. H.« și altor foi ungurești. Bucuria noastră se potentează și mai și, după-cum am înțeles, dacă nu am fost induși în eroare, că numitul nou proprietar are de cuget a o cinsti, în formă de recompensă, marelui întreprinzător Ionuț Ștefănescu din Cugir, din a cărui sudoare a câștigat mai mult decât celea 120.000 cor. cu care a plătit moșia cumpărată.

Viitorul va arăta — spre surprinderea obștei — că informația noastră temeinică a fost?

Grănițerii cugereni, a cărora pădure numită »Groși«, a produs atâtea venit, încă se pot aștepta la o surprindere cu oarecare donațiune de bun obțesc, la care ar avea și atare drept, pentru-că averea lor a produs venitele cu cari azi se cumpără moșii estinse, domnești, și încă chiar în mezul »câmpul pânii«.

Sărmana comună Cugir încă ar merita ceva fărâmaturi de pe mesele Domnești, dacă nu a avut stăpânire cu tragere de inimă la timpul seul Erkenntnis! Erkenntnis, cum te desprețuiră provincialiștii.

— **Hymen.** Mărioara Bența și Arteni Corvin, cassar la »Dacia« fac cunoscută sēr-barea cununiei lor, care se va săvârși Mercuri în 22 Ianuarie n. a. c. la oarele 4 d. a. în biserica gr.-cat. din Sibiu. Urările noastre de bine să-i petreaca în toată a lor viață!

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebru.

Stefan Roșian, catechet adm. protopesc gr.-cat. ca soț, Gabriela Helena Roșian ca fiică, Dr. Valer Lasló, vęd. Silvia Tempea n. Lasló, Marcel, Laurian Lasló ca frați și soră, Frieda Konradt m. Dr. Laslo ca cumnată Valer Tempea ca nepot, Teodor și Maria Roșia ca socri, Ariton și Ana Roșian ca cumnați, în numele lor și al tuturor consăngenilor și al anilor în nemărginita lor durere anunță încetarea din viață a preaiubitii și în veci neuitatei soții, mame, mătușe, cumnate și nore Hortensia Leontina Roșian n. Laslo, care după scurte și grele suferințe, împărțită cu SS. Sacramente, și-a dat nobilul și blândul seu suflet în mâinile Creatorului în 11 Ian. st. n. la 4½ ore dimineața, în al 31-lea an al etății și al 3-lea a prea fericitei sale căsătorii.

Ōsemintele scumpei decedate se vor așeza spre vecinic repaus în 13 Ian. a. c. la oarele 2 p. m. în cimi.erul comun al Clujului. Dormi în pace iubito! La revedere!

Cluj, la 11 Ian. 1902.

Primească și din partea noastră cele mai sincere condolențe.

— **La finea anului.** Incheiându-se în curind anul 1901, rugăm pe toți cei ce doresc să aboneze revista noastră »Familia« în anul viitor, să răspundă costul de abonament și anume: pe un an 16 coroane, pe ½ de an 8, pe trei luni 4; pentru România pe an 20 lei.

Abonanții noștri noi, precum și aceia, cari în anii trecuți nu le-au comandat, vor primi gratuit două tablouri mari, naționale românești și anume: »Ștefan cel mare și aprodul Purice« și »Ștefan cel mare pe patul de moarte«. Amēndoue aproape de câte un metru, sunt executate în 16 colori, excelent încât pot să decoreze ori-ce casă românească. Prețul lor de librărie este 8 coroane. Abonanții nostri n'au a trimite decât o coroană pentru împachetare și francare. Cei ce comandă numai unul, au a trimite 60 fileri. Ca premiu extraordinar, la cele 2 tablouri, se dă — fără a mai plăti nimic — portretul reginei poete Carmen Sylva în costum național.

La aceste tablouri însă au drept numai aceia cari răspund abonamentul înainte pe un an sau pe jumătate de an; cei-ce se abonează numai pe câte trei luni, nu pot să reclame tablourile.

Toți abonanții noștri, chiar și cei de pe trei luni, pot să-și comande la noi cu prețul redus la o coroană, următoarele scrieri de Iosif Vulcan: »Dela sater«, nuvele, »Gărgăunii dragostei« și »Măța cu clopot« comedii, »Nunta lui Pêrjol« (pentru copii), »Prima rochie lungă« monolog.

Oradea-mare, 7/20 Dec. 1901.

Redacția și editura »Familiei«.

— **O clădire uriașă.** Sub titlul »inva-
zia americană din Londra» ziarul englez
»Times» publică amănunte asupra unui în-
semnat sindicat anglo-american, care s'a for-
mat pentru scopul de a face în centrul Lon-
drei o clădire uriașă, după modelul american.
Aceasta clădire va costa 50 milioane de
franci și va fi cea mai frumoasă casă din
lume. Frontul care dă spre țerm va avea o
lungime de 250 metri, pe când aria clă-
direi cuprinde 152,000 urme pătrate. Spațiul
care va fi închiriat este calculat la 900,000
urme pătrate și întreținerea anuală a clădi-
rei va costa 800,000 tranci. Clădirea va fi ga-
ta în timp de 2 ani și jumătate și va cuprin-
de 6000 de apartamente singuratiche, 200,000
franci s'a dat unui artist pentru a decora in-
teriorul marelui cupole.

»Cartea de aur«.

Anunțăm cu plăcere, că primul volum
din opul dlui T. V. Păcățian, intitulat »Car-
tea de aur«, e pus deja sub tipar și va apă-
rea în curând.

Atragem din vreme atențiunea publi-
cului român asupra acestei lucrări, în care
vor fi expuse, în mod amănunțit, toate eve-
nimentele politice-naționale, prin cari am-
trecut, noi Români din patria aceasta, cu în-
cepere din vremile cele mai îndepărtate pâ-
nă la procesul Memorandului, — dându-ni-se
astfel o icoană fidelă despre toate fap-
turile noastre din trecut, săvârșite pe terenul poli-
tic-național, — în scopul, ca din faptele tre-
cutului să ne însușim pentru luptele viitoare
și să ne croim linia de conduită politică
pentru viitor.

Modul de scriere al dlui Păcățian ne
îndreptățește a spera, că lucrarea domniei
sale va corespunde așteptărilor. Astfel cre-
dem, că nu va lipsi nici spriginul oamenilor
de bine, pentru-ca importanta carte, — care
va da opt volume, — se poate fi dată cât
mai curând, întreagă, celor-ce necesitate ar-
zătoare au de ea: actualilor și viitorilor edu-
cători ai poporului nostru.

După-cum se știe, »Cartea de aur« va
conține, în ordine cronologică:

1. Descrierea tuturor adunărilor și conferențelor naționale din trecut, împreună cu rezoluțiile votate din partea lor și cu vorbiri mai remarcabile, rostite cu acestea ocașii.

2. Toate memorandele, petițiunile și reprezentațiunile, adresate din partea națiunii române și din partea reprezentanților ei Monarhului și guvernului de pe vremuri.

3. Toate vorbirile autentice ale deputaților noștri naționali, rostite în dieta țării, atât din Ungaria, cât și din Ardeal, împreună cu vorbirile prelaților noștri, rostite în casa magnaților, și cu vorbirile senatorilor români, ținute în senatul imperial dela Viena.

4. Descrierea tuturor evenimentelor, cari deși nu se refer la viața noastră publică, au putut să aibă totuși influență directă sau indirectă asupra determinării atitudinii noastre politice din trecut, și au putut să contribuie la precisarea liniei noastre de conduită politică.

Vorbirile deputaților români, rostite în dietă, sunt traduse din textul original, publicat în anelele dietale, pe baza notelor stenografice.

În volumul prim, pus sub tipar, e tratată epoca premergătoare redeșteptării noastre naționale, apoi anii redeșteptării (1848 — 49) și epoca absolutismului, inclusive anul 1859.

Imediat după tipărirea volumului prim vine pus sub tipar volumul al II-lea.

Abonamente se mai primesc la aceste două volume, cu prețul de 20 cor. amândouă, și cei-ce doresc să le aibă, să se adreseze autorului în Sibiu și prin câte o carte postală.

E de dorit, ca această carte de mare importanță și de nespuse necesitate pentru toți fruntașii și luptătorii noștri naționali, să nu lipsească de pe masa nici unuia dintre inteligenții poporului nostru.

1092—1901 szám.

Árverési hirdetés.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróóság 1901. évi Sp. II 426/3 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel helybeli ügyvéd által képviselt Mihailă János Kosztésdi lakos javára Romosán Bazil Kosztésdi lakos ellen 102. kor. s jár. erejéig toganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1000 kor. 40 fill. becsült hizzósertés és bérleti követelés, különféle gabona nemüekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. bíróságok V. 733/2 1901. számú végzése folytán 102. kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi január hó 11 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 83 kor. 20 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Ludesden a vizi malomban leendő eszközésére 1902. évi január hó 23 napjának délelőtt 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adadni. Befolyandó vételár birói letétbe helyeztetik.

Rácz Árpád,
kir. bír. végreh.



„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12, lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5½%.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvază fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu cavenți.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arândează și exarândează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Directiunea.



„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie Szászváros

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circularare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registree —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 13 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de sprigi-
nul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
aceasta despre promptitudinea și
acurateța cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca unica tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprigin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.

„Donau“

societate de asigurare concesionată în Viena.

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) **Contra daunelor de foc**, edificii de locuit și de economie, maga-
zine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, **cară și vite** de tot soiul, pro-
ducte de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în pausal și în condiții avantajoase,
mai departe: biserici, școli, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente
de fabrici, mori etc.

b) **Pe viața omului** în combinațiuni deosebit de favorabile, capitalele
asigurate se pot tolosi atât pentru asigurarea viitoriului familiei (cas de moarte)
cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului și anumit după patru
prospecte deosebite.

Informațiuni se dau și oferte se primesc la „Dacia“ institut de credit
și economii, societate pe acții în Orăștie ca **Agentură prinoipală.**